

PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w dniu 6 listopada 2013 r. w Towarzystwie Rozwoju Rodziny Zarząd Oddziału w Zielonej Górze z siedzibą przy ul. Batorego 33/9, 65 – 735 Zielona Góra

Krajowy Rejestr Sądowy: 0000009888

NIP: 973-04-38-268

REGON: 007011840-00105

Działając na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.), w związku z art. 22 pkt 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206)

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Leszek Bończuk** – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 478-1/2013 z dnia 5 listopada 2013 r.- przewodniczący zespołu kontrolnego;
2. **Aleksandra Jaśkiewicz** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadającej upoważnienia Wojewody Lubuskiego Nr 478-2/2013 z dnia 5 listopada 2013 r.

przeprowadził kontrolę problemową w Oddziale Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze.

Zakresem kontroli objęto realizację umowy zawartej przez Wojewodę Lubuskiego z organizacją pozarządową w obszarze pomocy społecznej- Grant Wojewody 2012.

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację zadania pod tytułem: *Program pomocy dzieciom i ofiarom przemocy.*

Okres objęty kontrolą: od 22 czerwca 2012 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z programem kontroli w obecności Pani Małgorzaty Mejzy – Przewodniczącej Oddziału.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O przedmiocie i terminie przeprowadzenia kontroli powiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 28 października 2013 r. znak PS-I.431.13.2013.L.Boń.

(akta kontroli str. 1-12)

Szczegółowej ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Status prawny organizacji
2. Zapewnienie warunków projektu
3. Rezultaty zakładanych działań
4. Uczestnicy projektu
5. Rozliczenie finansowe projektu

Umową Nr 43 z dnia 22 czerwca 2012 roku Wojewoda Lubuski zlecił Zarządowi Oddziału Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze realizację zadania pod nazwą: „Program pomocy dzieciom i ofiarom przemocy”

Celem zadania było zintensyfikowanie i podwyższenie poziomu działań pomocowych, a także interwencyjnych w sprawach dzieci krzywdzonych (zaniedbywanych, maltretowanych, wykorzystywanych seksualnie, bitych) poprzez stworzenie pomocy psychologicznej dla dzieci ofiar krzywdzenia i prowadzenie dla nich dyżurów terapeutycznych oraz dla rodziców i opiekunów tychże dzieci, a także dla osób dorosłych doświadczających przemocy, szczególnie osób nie mogących korzystać z odpłatnej pomocy psychologicznej.

Oferta została zmodyfikowana stosowną korektą kosztorysu, harmonogramem i kalkulacją przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego, z uwagi na nieuzyskanie przez Stowarzyszenie planowanych środków finansowych.

USTALENIA Z KONTROLI:

1. Status prawny organizacji

Towarzystwo Rozwoju Rodziny Zarząd Oddziału Zielona Góra, działa na podstawie statutu uchwalonego dnia 24 sierpnia 2012 r. oraz wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego

pod Nr 0000009888. Wśród celów działalności zapisano m.in.: pomoc marginalizowanym grupom społecznym w uzyskaniu warunków do równoprawnego i możliwie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, przeciwdziałanie wszelkim przejawom wykluczenia społecznego, a także pomoc osobom uwikłanym w przemoc i różne formy krzywdzenia. Zapisy statutu kontrolowanego podmiotu spełniają wymogi uprawniające do ubiegania się o uzyskanie dotacji.

Dodatkowo Pani Przewodnicząca do protokołu złożyła informację, w której wyjaśnia m.in.: *Działamy w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy i będących w kryzysie. Nasi terapeuci diagnozują przemoc seksualną wobec dzieci, szkolimy pedagogów, nauczycieli, pielęgniarki, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, asystentów rodzin, policjantów i inne grupy zawodowe oraz rodziców w obszarze: przeciwdziałania przemocy, działań profilaktycznych związanych z uzależnieniem, przemocą, problemami zdrowotnymi, ryzykownymi zachowaniami młodzieży, oferty bezpłatnych i anonimowych badań w kierunku HIV/AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową, oferty konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, terapeutycznych, prawnych dla osób doświadczających przemocy, będących w kryzysie, dla dzieci, młodzieży, dorosłych, wspierania rodziców w realizacji prawidłowej i opieki nad dziećmi.*

(akta kontroli str. 13-23)

Statut Towarzystwa Rozwoju Rodziny zawiera zapisy potwierdzające realizację zadań z zakresu pomocy społecznej. Nie stwierdza się nieprawidłowości w tym zakresie.

2. Zapewnienie warunków projektu

Realizując ofertę bezpłatnych konsultacji i dyżurów dla dzieci, młodzieży i dorosłych doświadczających różnych form przemocy, zorganizowano punkt terapeutyczny w Zielonej Górze przy ul. Batorego 33/9 będący siedzibą Stowarzyszenia. Towarzystwo Rozwoju Rodziny dysponuje salą do terapii grupowej, pokojem przesłuchań dzieci z możliwością ich nagrywania, dwie sale do pracy indywidualnej i rodzinnej oraz poczekalnią dla pacjentów. Pomieszczenia znajdują się na parterze i wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia do realizacji działań terapeutycznych (biurka, krzesła, pufy, koce i zabawki dla dzieci, komputer, faks, kserokopiarka, szafy na dokumentację wraz z podręczną biblioteczką

specjalistyczną). Oddzielenie poczekalni z pomieszczeniami do terapii umożliwia poufność indywidualnych działań specjalistycznych.

W celu zrealizowania poradnictwa, w okresie lipiec – sierpień 2012 r. - zgodnie z uaktualnionym planem rzeczowym i finansowym zadania - zatrudniano na umowę zlecenie następujących specjalistów:

- psychologa, specjalistę w zakresie pracy z dziećmi - ofiarami przemocy seksualnej
- psychologa - pedagoga

Psycholog - specjalista w zakresie pracy z dziećmi ofiarami przemocy seksualnej, legitymował się dyplomem ukończenia studiów magisterskich na kierunku psychologia oraz świadectwem ukończenia studiów podyplomowych w zakresie psychologii klinicznej. Psycholog legitymował się wykształceniem wyższym magisterskim zdobytym na kierunku psychologia w zakresie specjalność penitencjarna.

Z analizy dokumentów poświadczających wykształcenie i kwalifikacje realizatorów zadania wynika, że osoby te posiadały specjalistyczne wykształcenie do realizacji oferty.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Kontrolowany podmiot zapewnił warunki lokalowe i zatrudnił specjalistów do realizacji oferowanego zadania.

(akta kontroli s. 24-26)

3. Rezultaty zakładanych działań

Zadanie publiczne wynikające z oferty złożonej 23 kwietnia 2012 r. dotyczyło realizacji dyżurów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz ich rodzin, a także osób dorosłych doznających przemocy. W uaktualnionej ofercie i harmonogramie zapisano 100 godzin dyżurów terapeutycznych., zakładając objęcie bezpośrednimi działaniami terapeutycznymi 100 osób (dzieci, młodzież i osób dorosłych ofiar krzywdzenia).

Do kontroli przedłożono dziennik porad, który zawiera ewidencję beneficjentów, datę dyżuru, ilość godzin, liczbę porad, rodzaj porad. Dziennik został podpisany przez psychologów prowadzących terapię.

Pani Przewodnicząca do protokołu złożyła wyjaśnienie: *Stowarzyszenie w 2012 roku w ramach realizacji projektu, (umowa nr 43 z Wojewodą Lubuskim) wspomogło 104 osoby, były to w większości osoby w bardzo trudnej sytuacji materialnej, nie mogące pozwolić sobie*

na korzystanie z płatnej pomocy psychologicznej, najczęściej kobiety i dzieci w wieku od 3 lat wzwyż.

Ilość osób korzystających z terapii psychologicznej jest zgodna z dokumentacją źródłową.

(akta sprawy s. 103)

Stowarzyszenie prowadzi ewidencje dyżurów specjalistów w postaci kart zbiorczych do projektu (z opisem numeru umowy oraz osoby realizującej konsultacje), na których są wpisane inicjały beneficjenta, data i godzina dyżuru oraz cel wizyty. Przyjęte zapisy chronią anonimowość beneficjentów, którzy – jak wyjaśnia Pani Prezes - nie zawsze życzą sobie ujawniania swoich danych osobowych, z powodów związanych z presją społeczną oraz obaw o stygmatyzowanie. Wiedzę o potrzebach dotyczących terapii i wsparcia, Stowarzyszenie uzyskuje współpracując z Miejskim i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowymi Centrami Pomocy Społecznej, organizacjami pozarządowymi, kontaktami z pedagogami szkolnymi, kuratorami rodzinnymi, asystentami rodzin, stanowiąc podstawę przygotowania oferty pomocy psychologicznej dla potencjalnych uczestników terapii.

Konsultacje i terapie obejmowały m.in.: problemy związane z długo trwającym stresem wynikającym z sytuacji przemocowej, problemy związane z funkcjonowaniem dziecka w środowisku szkolnym, domowym. Wspierano kobiety w celu podtrzymania wypracowanych zmian w ramach terapii, wsparcie rodziców w procesie pomocy dziecku doświadczającemu przemocy, praca parami w celu zmiany sytuacji przemocowej.

Ustalono, że w okresie od lipca do sierpnia 2012 roku zrealizowano 100 godzin dyżurów terapeutycznych dla 104 zdiagnozowanych osób, co jest zgodne z korektą kosztorysu oraz harmonogramem (w tym realizowanych w ramach dotacji 60 godzin oraz 40 godzin finansowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego).

Wątpliwości budzi używana w badanej dokumentacji terminologia, określająca klientów jako „pacjenci”, co wskazuje raczej na realizację zadań z obszaru zdrowia, a nie pomocy społecznej.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie liczby beneficjentów, liczby zaplanowanej i zdiagnozowanej terapii, poradnictwa oraz terminów ich realizacji, co ilustruje dokumentacja źródłowa oferty.

(akta kontroli s. 28 i 28 a,b,c,)

4. Uczestnicy projektu

Projekt był skierowany do dzieci, młodzieży i ich opiekunów pochodzących z terenu województwa lubuskiego, doznających różnych form przemocy. Bezpośrednimi adresatami zadani byli:

- ✓ dzieci i młodzież – ofiary przestępstw i krzywdzenia,
- ✓ przesłuchiwane dzieci ofiary przestępstw i krzywdzenia,
- ✓ rodzice/opiekunowie dzieci krzywdzonych, rodzice/opiekunowie będący ofiarami przemocy.

Jak wynika z dokumentacji kontrolnej - 89% uczestników projektu - to klienci pomocy społecznej, osoby o niskim dochodzie, niezaradne życiowo, borykające się z chorobą, uzależnieniem w rodzinie. Jak wynika z wyjaśnień Pani Przewodniczącej - beneficjenci byli kierowani na konsultacje indywidualne przez pracowników socjalnych, asystentów rodzin z Ośrodków Pomocy Społecznej, Centrów Pomocy Rodzinie z Nowej Soli, powiatów: kożuchowskiego, żarskiego, żagańskiego, świebodzińskiego, zielonogórskiego i miasta Zielona Góra. W 2012 roku Stowarzyszenie współpracowało z 16 rodzinami (przemoc w rodzinie), które były już objęte procedurą (w tym: Niebieskiej Karty) przez policję i Ośrodki Pomocy Społecznej. W uzupełnionym przez Stowarzyszenie dokumencie - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze potwierdził współpracę z Towarzystwem Rozwoju Rodziny w zakresie szkoleń, porad, terapii dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Współpracowano też w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Dzieci Krzywdzonych, dotkniętych przemocą oraz ich rodzin, w celu przyspieszenia procedur i koordynacji urzędów i instytucji pomocowych w Zielonej Górze.

(akta kontroli - 28c)

Przyjęta przez Stowarzyszenie procedura anonimowości w dokumentacji klientów, którym udzielono pomocy i specjalistycznej terapii (w dziennikach porad wpisywano inicjały klientów) – uniemożliwia ustalenie szczegółowe liczby dzieci, młodzieży dotkniętych przemocą w rodzinie. Jedynie wyjaśnienie Pani Przewodniczącej określa, że w ramach projektu z pomocy psychologicznej korzystały najczęściej kobiety i dzieci w wieku od 3 lat wzwyż, co stanowi 96% wszystkich korzystających z terapii psychologicznej.

Pani Przewodnicząca Stowarzyszenia złożyła ustne wyjaśnienie do protokołu. *Beneficjentami projektu były osoby z terenu województwa lubuskiego oraz miasta Zielona Góra. Klienci porad psychologicznych/terapeutycznych to dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe, które zostały skierowane przez pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej –*

pracowników socjalnych, asystentów rodzin, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych itp. na konsultacje lub trafiły z własnej potrzeby na spotkania ze specjalistami. Informacje o projekcie były zamieszczone na stronie internetowej stowarzyszenia, w postaci ulotki dostępne w stowarzyszeniu. O możliwości konsultacji były informowane, podczas szkoleń, konferencji prowadzonych przez Stowarzyszenie, osoby zawodowo zajmujące się pomocą dzieciom i młodzieży (nauczyciele, pracownicy świetlic terapeutycznych, pielęgniarki, kuratorzy, asystenci rodzin, pracownicy socjalni, policjanci itp.) w województwie lubuskim, które informowały swoich podopiecznych. Działanie Stowarzyszenia nastawione jest w szczególności na pomoc dzieciom i młodzieży zagrożonej różnymi formami przemocy, w tym przemocy seksualnej. Mimo poprawiającej się od lat sytuacji dotyczącej oferty wsparcia dla dzieci, wciąż jest ona w naszym województwie niewystarczająca. Towarzystwo Rozwoju Rodziny przygotowując Projekty, bierze pod uwagę specyficzne potrzeby dzieci i młodzieży, oferując pomoc psychologiczną w godzinach popołudniowych, po zajęciach szkolnych, tak by dziecko i pracujący rodzic, mogli skorzystać z konsultacji i terapii.

Brak w badanej dokumentacji dowodów potwierdzających współpracę z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w zakresie doboru odpowiedniej grupy beneficjentów do udziału w projekcie.

Stwierdzono uchybienia pod względem sposobu doboru klientów do proponowanej oferty pomocy.

5. Rozliczenie finansowe projektu

Zakres działalności Stowarzyszenia uprawnia do ubiegania się o wsparcie realizacji tych zadań w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.).

W ramach Umowy Nr 43/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r. zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a Towarzystwem Rozwoju Rodziny przyznano dotacje w kwocie 4.900,00 zł.

Stowarzyszenie zadeklarowało środki z innych źródeł w kwocie 2.800 zł. Łącznie koszt projektu wyniósł 7.700,00 zł. Procentowy udział kosztu dotacji do wartości projektu wyniósł 63,64%, co jest zgodne z postanowieniami przedmiotowej umowy, (§ 4 pkt 2 umowy

procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego wynosi nie więcej niż 64%). Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

Na podstawie materiałów źródłowych oraz sprawozdania z realizacji oferty stwierdzono, że:

1. Na koszty merytoryczne (wynagrodzenia terapeutów) przeznaczono kwotę 5.000,00 zł, w tym z dotacji Wojewody Lubuskiego kwota 3.000,00 zł
2. Na koszty obsługi:
 - koordynacja projektem wydatkowano kwotę 600,00 zł, w tym z dotacji Wojewody Lubuskiego kwota 600,00 zł
 - opłaty eksploatacyjne (czynsz, podatek, energia itp.) kwota 1.800,00 zł w tym z dotacji Wojewody Lubuskiego kwota 1.000,00 zł
 - telefon/Internet 240,00 zł, w tym z dotacji Wojewody Lubuskiego kwota 240,00 zł
 - koszty bankowe 60,00 zł, w tym z dotacji Wojewody Lubuskiego kwota 60,00 zł

Powyższe dane wskazują, że środki finansowe pochodzące z dotacji udzielonej umową Nr 43/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r. zostały wydatkowane w **100,00%**. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Kosztorys i rozliczenie

W celu sprawdzenia prawidłowości wykorzystania środków finansowych pochodzących z dotacji Wojewody Lubuskiego na realizację zadania publicznego, skontrolowano dowody księgowe dokumentujące wykorzystanie ww. dotacji. Badaniu poddano także dowody księgowe związane z wydatkowaniem przez TRR środków własnych, które również zostały wykorzystane na realizację zadania, zgodnie z Umową Nr 43/2012.

Na podstawie dokumentacji źródłowej (umowy, rachunki, wyciągi bankowe, udokumentowane liczby godzin, dzienniki porad, ewidencja) przedstawionej do kontroli ustalono, że powyższe koszty obejmowały:

1. Wynagrodzenia osobowe
2. Opłaty eksploatacyjne
3. Opłaty telefon/Internet
4. Opłaty bankowe

Ad.1

Wynagrodzenia osobowe (umowy i rachunki osobowe - wynagrodzenia terapeutów oraz koordynacja projektem) obejmujące 3 umowy zlecenia na łączną kwotę 5.600,00 zł. Wypłat dokonano na podstawie rachunków wystawionych przez Zleceniobiorców.

W sprawozdaniu (dziennik porad T. S. - psycholog) wykazano 40 godzin dyżuru terapii (42 porady) w okresie 22 czerwca – 31 grudnia 2012 r., opisano: *płatne ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, w ramach Umowy Nr DS.II.614.2.35/2012.* Umowa zlecenie Nr 1/UMAR/POMOC/2012 z dnia 15 kwietnia 2012 r. – konsultacja psychologiczna: 40 godz. x 50 zł za 1 godz. Dnia 6 września 2012 r. TRR przełało należność w kwocie 2.000,00 zł, zgodnie z rachunkiem z dnia 4 września 2012 r.

(akta kontroli str. 29-34)

W sprawozdaniu (dziennik porad J. D. psycholog) wykazano **60 godzin** dyżuru terapii, (64 porady), w okresie 22 czerwca – 31 grudnia 2012 r., opisano: *płatne ze środków Wojewody Lubuskiego w ramach Umowy Nr 43/2012.*

W przedłożonej do kontroli umowie zlecenia Nr 1/LUW/POMOC/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. – zapisano dyżury konsultacji/terapii w ilości : **50 godz.** x 50 zł za 1 godz.

Dnia 14 listopada 2012 r. Towarzystwo Rozwoju Rodziny zapłaciło 3.000,00 zł za 60 godzin dyżuru, według Rachunku Nr 1 do umowy zlecenia 1/LUW/POMOC/2012 z dnia 6 listopada 2012 r.

Stwierdzono niezgodność ilości godzin konsultacji, pomiędzy przedłożoną do kontroli umową zlecenia, a sprawozdaniem (dziennikiem porad) i rachunkiem.

Pani Przewodnicząca wyjaśniła, że *umowa na 50 godzin została przedstawiona omyłkowo. Umowa ta została anulowana w roku 2012, jednak nie zawierała opisu jako anulowana.* Do wyjaśnienia dołączono nową umowę z zapisem 60 godzin konsultacji.

(akta kontroli str. 35-44)

Umowa zlecenia Nr 2/LUW/POMOC/2012 z 26 czerwca 2012 r. (M.M - pedagog). koordynacja projektem, opisano: *płatne ze środków wojewody lubuskiego.* Dnia 14 listopada 2012 r. TRR przełało należność w kwocie 600,00 zł, zgodnie z rachunkiem i umową.

(akta kontroli str. 45)

Ad. 2

Opłaty eksploatacyjne

Skontrolowano 100% dokumentów księgowych. W przypadku 3 dowodów na łączną kwotę 250,00 zł stwierdzono jako niezgodne z Umową Nr 43/2012 z 22 czerwca 2012 r. Zakwestionowano: zapisy poz. 17, 18, 19 w zestawieniu faktur do sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego, złożonego za okres od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r., a także pozycje 20 – szczegółowy opis w dalszej części protokołu.

(akta kontroli str. 46-76)

Ad. 3

Opłaty telefon/Internet

Skontrolowano 100% dokumentów księgowych. Ustalono, że łączna kwota 239,94 zł pokryta została z dotacji wojewody i wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem oraz zaktualizowaną kalkulacją przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego. Kontrola ewidencji księgowej wykazała, że w poz. 24 widnieje data zapłaty 15 października 2012 r., natomiast na fakturze i w sprawozdaniu wpisano datę 16 października 2012 r.

Pani Przewodnicząca wyjaśniła: *...po sprawdzeniu podczas kontroli rachunków z poz. 24, naniostałam poprawne daty...*

Ustalono, że kwoty ogólne w poz. 22 i 23 ze sprawozdania końcowego, nie są zgodne z kwotami na dokumentach źródłowych (faktury). Po stwierdzeniu rozbieżności, w trakcie kontroli, dodatkowo przedłożono korekty faktur oraz potwierdzenia przelewów.

Pani Przewodnicząca wyjaśniła: *Faktura nr FPO04844525/008/12, wystawiona na kwotę 159,35 zł, została zapłacona w kwocie 60,54 zł, według danych z faktury korygującej KPO 04844525/001/12 z dnia 07.10.2012. Faktura nr FPO04844525/009/12 wystawiona na kwotę 122,80 zł, została opisana i opłacona w kwocie 62,31 zł, według faktury korygującej nr KPO 04844525/001/12 z dnia 07.10.2012.*

Różnica w kwocie na fakturze, a kwocie poniesionej opłaty wynikają z korekty tych faktur, w związku ze złożoną przez nasze stowarzyszenie reklamacją uwzględnioną przez firmę telekomunikacyjną, otrzymaliśmy informację telefoniczną o korekcie i kwotach do zapłaty oraz fakturę korygującą nr KPO 04844525/001/12 z dnia 07.10.2012.

Faktury i sprawozdanie zostały opisane w sposób nierzetelny, ponieważ nie uwzględniały informacji w zakresie wskazanej wyżej korekty.

(akta kontroli str. 77-98)

Ad. 4

Opłaty koszty bankowe

Skontrolowano 100% wyciągów bankowych. Ustalono, że łączna kwota 60,00 zł wydatkowana została zgodnie z przeznaczeniem.

Zapisy w sprawozdaniu są tożsame z dokumentacją źródłową oraz zaktualizowaną kalkulacją przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego.

(akta kontroli str. 99-102)

Podsumowanie:

Rodzaj kosztów	Dotacja Wojewoda Lubuski Umowa Nr 43/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r.	Wkład własny Zarząd Województwa Lubuskiego Umowa Nr DS.II.614.2.35/2012 z dnia 12 kwietnia 2012 r.
wynagrodzenie osobowe	3 600,00	2 000,00
opłaty eksploatacyjne	1 000,06	800,00
opłaty telefon/internet	239,94	0,00
opłaty bankowe	60,00	0,00
Razem	4 900,00	2 800,00

Dokumenty źródłowe finansowe

Faktury/rachunki, umowy (o dzieło, zlecenie) związane z realizacją zadania winny być opisane zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.)

Dokonywany opis przez Stowarzyszenie nie był całkowitym odzwierciedleniem cytowanych przepisów, stwierdzono brak daty sprawdzenia dokumentów pod względem merytorycznym i pod względem formalno-rachunkowym, brak imiennych pieczętek i funkcji osoby dokonującej wpisu do ewidencji księgowej.

Zbadane dowody posiadały opis wskazujący, iż wydatek został zrealizowany w części bądź w całości ze środków dotacji z podaniem nazwy zleconego zadania i numeru umowy. Ustalono, że kontrolowane dokumenty finansowe zatwierdzane były przez upoważnione do tego osoby.

Skontrolowano 100% faktur, które opisano niezgodnie z art. 21 ustawy o rachunkowości. Stwierdzono nieprawidłowość w powyższym zakresie.

(akta kontroli str. 103-106)

Rozliczenie zadania publicznego – sprawozdania

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego za okres od 22 czerwca 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. zostało wysłane do Wojewody Lubuskiego w terminie określonym w §10 ust. 2 Umowy Nr 43/2012. Data złożenia sprawozdania 28 stycznia 2013 r.

Nie stwierdzono uchybienia w tym zakresie.

Ustalenia kontroli wykazały, że sprawozdanie końcowe zawierało błędy pisarskie, w zestawieniu faktur podano informacje:

- zapłata za rachunek 1/UMAR/POMOC/2012 z 6 listopada 2012 r. nastąpiła dnia 7 listopada 2012 r. – faktycznie wypłata była w dniu 14 listopada 2012 r. (poz. 2)

zapłata za rachunek 2/LUW/POMOC/2012 z 5 listopada 2012 r. nastąpiła dnia 7 listopada 2012 r. – faktycznie wypłata była dnia 14 listopada 2012 r. (poz. 3)

- podwójnie wpisano fakturę 01/35475/12 z dnia 26 czerwca 2012 r. (w poz. 4 i poz. 11 zestawienia faktur)
- podwójnie wpisano wyciąg Nr 0007/2012 z dnia 16 lipca 2012 r. (w poz. 6 i poz. 19 zestawienia faktur), ustalono niezgodność daty, w dokumencie źródłowym widnieje 6 sierpnia 2012 r.
- zapłata za fakturę FPO04844525/012/12 z 7 grudnia 2012 r. nastąpiła dnia 7 listopada 2012 r. – faktycznie zapłacono dnia 12 grudnia 2012 r. (poz. 25)

Pani Przewodnicząca wyjaśniła: *Potwierdzam niezgodności zapisów zakwestionowanych przez kontrolującą. Przyczyną niezgodności pomiędzy zestawieniem faktur, a dokumentami źródłowymi było przeoczenie, błędne odczytanie i zapisanie w formularzu sprawozdania.*

Powyższe zapisy przy sporządzeniu sprawozdania końcowego, nie spowodowały negatywnych skutków w zakresie realizacji kontrolowanego zadania.

(akta kontroli: str. 107)

W toku kontroli zakwestionowano wydatek:

1. Nr wyciągu 0007/2012 z 16 lipca 2012 r. (poz. 6 i 11) – podatek od nieruchomości, kwota 50,00 zł , z tego;
 - **kwota 15,93 zł** opisano: Płatne ze środków Urzędu Miasta Zielona Góra Umowa WK-V.524 29.2012
 - kwota 34,07 zł opisano: Umowa 43/2012 Płatne ze środków Wojewody Lubuskiego
2. Faktura VAT Nr 52/5878/37R/2012 z 4 lipca 2012 r. kwota 189,52 zł (poz. 17 zestawienia faktur do sprawozdania końcowego, dotyczące Umowy 43/2012) – energia elektryczna, kwota 189,52 zł, z tego:
 - **kwota 189,52 zł** opisano fakturę: sfinansowano ze środków Urzędu Miasta Zielona Góra, Umowa WK-V.524. 29.2012 z dnia 12 marca 2012 r.
 - Towarzystwo Rozwoju Rodziny zrealizowało wydatek na **kwotę 189,52 zł niezgodnie** z Umową Nr 43/2012
3. Pozycja 20, zestawienia faktur do sprawozdania końcowego, wpisano: Faktura VAT Nr 52/5878/36R/2012 z dnia 15 czerwca 2012 r., data zapłaty: 12 czerwca 2012 r. kwota 319,94 zł, w tym ze środków własnych, innych źródeł kwota 47,94 zł
 - Na dokumencie przedłożonym do kontroli: data wystawienia Faktury VAT Nr 52/5878/36R/2012 to 6 czerwca 2012 r., opisano: kwota 319,34 zł sfinansowano ze środków Zarządu Województwa Lubuskiego oraz kwota 0,60 zł środki własne TRR. Stwierdzono niezgodność zapisu daty faktury i kwoty, pomiędzy zestawieniem faktur dołączonym do sprawozdania końcowego, a dokumentem źródłowym.

- Towarzystwo Rozwoju Rodziny dnia 12 czerwca 2012 r. zrealizowało wydatek na **kwotę 319,34 zł, tj. przed terminem** wskazanym w Umowie Nr 43/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą *Program pomocy dzieciom i ofiarom przemocy*. Zgodnie z § 2 ust. 1 *Termin realizacji zadania publicznego ustala się od dnia podpisania niniejszej umowy do dnia 31 grudnia 2012 r.*
4. Pozycja 18, zestawienia faktur do sprawozdania końcowego, wpisano: Faktura VAT Nr 0082202/001 z dnia 31 lipca 2012 r. kwota 44,55 zł
- Na dokumencie przedłożonym do kontroli: data wystawienia Faktury VAT Nr 0082202/001 to 3 sierpnia 2012 r., opisano: kwota 44,55 zł opłaty eksploatacyjne płatne ze środków Urzędu Miasta Zielona Góra Projekt WK-V 5IRS.5.2012 Pomoc dzieciom i rodzinom ofiarom przemocy. Stwierdzono niezgodność zapisu daty i Projektu, pomiędzy zestawieniem faktur w sprawozdaniu końcowym, a dokumentem źródłowym.
 - Towarzystwo Rozwoju Rodziny zrealizowało wydatek na **kwotę 44,55 zł niezgodnie** z Umową Nr 43/2012

W wyniku analizy ww. dokumentów źródłowych ustalono, że opis na fakturach: 52/58878/37R/2012, 0082202/001, 0007/2012 na łączną kwotę 250,00 zł, nie dotyczył projektów wynikających z kontrolowanej umowy.

Pani Przewodnicząca wyjaśniła: *Faktury wymienione wyżej, zostały błędnie opisane jako wkład własny do projektu: „Program pomocy dzieciom i rodzinom, ofiarom przemocy”, umowa nr 43 zawarta w dniu 22 czerwca 2012 r. W trakcie kontroli zostały skorygowane - usunięte ze sprawozdania końcowego. Faktury te dotyczyły zadania związanego konsultacjami psychologicznym dla ofiar przemocy w rodzinie, wspierania rodziny w kryzysie. Działania z identycznego obszaru, spowodowały pomylenie projektów, podczas opisywania faktur i zapisanie w sprawozdaniu błędnych faktur jako wkładu własnego, do umowy nr 43 z Wojewodą Lubuskim. Realizowanie tak wielu projektów mogło spowodować niedociągnięcia w zapisach w dokumentacji, ponieważ dysponujemy ograniczoną kadrą, w stowarzyszeniu w Zielonej Górze nie pracuje żadna osoba na etacie. Wszyscy pracujący są zatrudnieni na umowy do konkretnego projektu lub pracują jako Wolontariusze.*

(akta kontroli str. 108-114)

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w jednym przypadku Stowarzyszenie zrealizowało wydatek na kwotę 319,34 zł, przed terminem wskazanym w Umowie Nr 43/2012 z dnia 22 czerwca 2012 roku. Wydatek został poniesiony dnia 12 czerwca 2012 roku. Fakturę 52/58878/36R/2012 (poz. 20 w zestawieniu faktur) na łączną kwotę 319,94 zł zrealizowano ze środków Urzędu Marszałkowskiego Umową Nr DS.II.614.2.35/2012 z dnia 12 kwietnia 2012 roku. Powyższa kwota stanowi 4,1% całości zadania i przeznaczona została na cele wynikające z kontrolowanej umowy.

W sprawie zrealizowania wydatku w kwocie 319,34 zł przed terminem, Pani Przewodnicząca wyjaśniła: *Rachunek ze środków Zarządu Województwa Lubuskiego na opłaty eksploatacyjne został zapłacony 12 czerwca 2012, czyli przed podpisaniem umowy nr 43 z Wojewodą Lubuskim.*

We wniosku na realizację zadania informowaliśmy, że realizacja zadania jest już w toku, umowa nr DS.II.614.2.35/2012 została podpisana dnia 12 kwietnia 2012 roku z Zarządem Województwa Lubuskiego i realizowana była od dnia podpisania umowy, czyli 12 kwietnia 2012 roku. Sytuacja, która wyniknęła z realizacji umowy nr 43 z Wojewodą Lubuskim z 2012 roku, była jednostkowa. Wkład własny na opłaty eksploatacyjne został wydany przed terminem podpisania umowy nr 43 z Wojewodą Lubuskim (ze środków Zarządu Województwa Lubuskiego umowa nr DS.II.614.2.35/2012), co było związane z zapłatą za ogrzewanie (piec gazowy, który powoduje duże rachunki za gaz i prąd, pomieszczenia, gdzie udzielane są konsultacje znajdują się w starej kamienicy, są bardzo wysokie, większość ścian jest zewnętrznych, co sprawia, że lokal jest trudny do ogrzania), które wyjątkowo długo musiało być użytkowane w roku 2012 – niskie temperatury utrzymywała się aż do maja, co spowodowało szybsze wykorzystanie dotacji na ten cel niż zakładano w budżecie.

Sytuacji tej nie można było przewidzieć, była związana z czynnikami atmosferycznymi, niezależnymi od nas. Dopilnujemy by taka sytuacja nie powtórzyła się w przyszłości.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 168) wskazana powyżej kwota dotacji, wydatkowana niezgodnie z przeznaczeniem – nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

(akta kontroli str. 115-118)

Prowadzenie ewidencji księgowej

Zgodnie z par. 6 ust. 1 Umowy Nr 43/2012 zawartej pomiędzy Towarzystwem Rozwoju Rodziny, a Wojewodą Lubuskim na realizację zadania publicznego, Zleceniodawca jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity; Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) Stosownie do art. 4 ust. 5 ww. ustawy, za rachunkowość jednostki odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki.

Jednostka kontrolowana przedłożyła umowę z dnia 3 stycznia 2011 r. zawartą z Biurem Rachunkowym DORFIN s.c. z siedzibą w Zielonej Górze, przy ul. Zacisze 16A, na usługowe prowadzenia ksiąg rachunkowych w pełnym zakresie.

Ustalono, na podstawie rozliczenia dowodów księgowych, że Towarzystwo Rozwoju Rodziny nie prowadziło wyodrębnionej ewidencji księgowej w zakresie wydatkowania środków z dotacji otrzymanych na realizację *Programu pomocy dzieciom i ofiarom przemocy*. Wydatki sfinansowane z dotacji ewidencjonowano łącznie z wydatkami dokonywanymi ze środków własnych TRR, co było niezgodne z umową oraz art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.)

W konsekwencji księgi rachunkowe TRR nie odzwierciedlają rzeczywistych kwot wydatków na realizację Programu z uwzględnieniem źródła ich finansowania

Pani Przewodnicząca wyjaśniła: wydatki sfinansowane z dotacji ewidencjonowano łącznie z wydatkami dokonywanymi ze środków własnych TRR na realizację Programu, co było niezgodne z par. 6 umowy Nr 43 z 22 czerwca 2012 roku. Przyczyną nieprawidłowości był brak wiedzy księgowej (Biura Rachunkowego) o konieczności prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wykorzystania środków z dotacji udzielonej na realizację Programu.

(akta kontroli str. 120-134)

Zgodnie z par. 2 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539 ze zm.) należy ustalić dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Zasady rachunkowości ustala i aktualizuje kierownik jednostki..

W kontrolowanej jednostce przyjęte zasady (polityka) rachunkowości ustalone zostały Uchwałą Nr 3 Zarządu Oddziału Towarzystwa Rozwoju Rodziny z dnia 13 grudnia 2003 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości.

(akta kontroli str. 120-134)

Umieszczenie informacji w zakresie wsparcia zadania przez Wojewodę Lubuskiego

Na dokumentach księgowych potwierdzających poniesione wydatki na realizację zleconego zadania została zamieszczona informacja, z jakich środków wydatkowana kwota została pokryta.

Informacja o fakcie współfinansowania zadania ze środków pochodzących z dotacji Wojewody Lubuskiego zamieszczona została na stronie internetowej Towarzystwa Rozwoju Rodziny Zarząd Zielona Góra (www.trr.zgora.pl)

Pani Przewodnicząca wyjaśniła, że *Stowarzyszenie umieściło informacje o realizacji zadania w swojej siedzibie, podawało informacje na stronie internetowej Stowarzyszenia oraz przekazało informacje do placówek edukacyjnych w Zielonej Górze. Załącznikami do wyjaśnienia są: Informacja o realizacji zadania i zbiorcza informacja o realizacji zadań w 2012 roku.*

(akta kontroli str. 135-140)

WNIOSKI:

1. Stwierdzono uchybienia pod względem sposobu doboru klientów do proponowanej oferty pomocy;
2. Dotację wykorzystano zgodnie z terminem wskazanym w Umowie Nr 43/2012 z dnia 22 czerwca 2012 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego, z wyjątkiem jednej pozycji w kwocie 319,34 zł;
3. Nie wyodrębniono w ewidencji księgowej środków z dotacji otrzymanych na realizację umów;
4. Sposób opisanie dowodów księgowych nie spełniał wszystkich wymogów określonych w art. 21 ustawy o rachunkowości;

5. Wydatki, daty i kwoty wskazane w sprawozdaniu końcowym nie były tożsame z zapisami w dokumentacji źródłowej;
6. Zachowano procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania publicznego, zgodnie z przepisami i zapisami kontrolowanej umowy;
7. W zakresie wykorzystania środków publicznych ustalono, że dotacje i środki finansowe z innych źródeł, wydatkowane w sposób celowy na realizację zadania publicznego. Poniesione wydatki i koszty są bezpośrednio związane z realizowanymi zadaniami i uzasadnione;
8. Dokumenty księgowe będące podstawą wydatków z dotacji zawierały informację, że dana płatność była rozliczana w ramach zadania zleconego, wraz z informacją z jakich środków dokonano danej płatności;
9. Sprawozdanie merytoryczne i rozliczenie finansowe z realizacji zadania sporządzono według wzoru będącego załącznikiem do umowy i przekazano do LUW w terminie określonym w umowie;
10. Informacja o fakcie współfinansowania zadania ze środków pochodzących z dotacji zamieszczona została na stronie internetowej Towarzystwa Rozwoju Rodziny uwzględniając logo wojewody Lubuskiego.

Pouczenie dla podmiotu kontrolowanego

Zgodnie z § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki

podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

Protokół kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi Przewodniczącemu Zarządu Głównego Towarzystwa Rozwoju Rodziny a trzeci pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp .

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano pod pozycją Nr 4 w książce kontroli prowadzonej przez Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział w Zielonej Górze.

Gorzów Wlkp., dnia 18 marca 2014 r.

Zielona Góra, dnia 28 marca 2014 r.

Leszek Bończuk

Aleksandra Jaśkiewicz

Małgorzata Mejza

.....
Starszy Inspektor Wojewódzki

.....
Inspektor Wojewódzki

.....
Przewodnicząca Zarządu
Oddziału Towarzystwa
Rozwoju Rodziny